

✓ дотримання мовних норм у щоденному усному й писемному спілкуванні;

✓ мовленнєва майстерність, яка виявляється в умінні вибрати із наявних мовних варіантів той, що є найбільш доцільним [1, с. 17].

Спостереження за усним мовленням студентської молоді у процесі науково-педагогічної діяльності дало змогу визначити типові помилки, серед яких: наявність діалектизмів, студентського жаргону, вживання слів у невласивому для них значенні, слів-паразитів, алогізми різного походження, неправильне вживання звертання, наголошування слів, оглушення дзвінких приголосних в кінці слова та перед глухими тощо.

З метою формування комунікативних умінь широко використовувались ділові ігри та навчальні проекти. Завдання викладача – мотивувати мовця удосконалювати своє власне мовлення. Доцільним, на нашу думку, є використання методу дискусії, за допомогою якого формується культура діалогічного (монологічного) мовлення. Для дискусій пропонувалися такі теми:

«Мотивуємо учнів до занять спортом», «Роль культури спілкування у майбутній професійній діяльності», «Ідеальний вчитель фізичної культури» та інші.

Таким чином, нами розглянуто сучасні підходи до формування культури мовлення майбутніх учителів фізичної культури. На основі аналізу фахової літератури, нашого спостереження за мовленням студентів запропоновано методи і прийоми формування культури мовлення особистості.

Список використаної літератури:

1. Бугаєнко Т. В. Формування комунікативної культури майбутніх учителів фізичної культури як науково-педагогічна проблема. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка № 8 (267), Ч. I, 2013. С.17-23.

2. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям. Вибрані твори в 5-ти томах. Т.3. Київ, 1977. 670 с.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СПОРТИВНИХ ТЕРМІНІВ

Анастасія Уварова

*Харківська державна академія фізичної культури
Харків, Україна*

***Анотація.** У статті висвітлене питання роботи зі спортивною термінологією під час занять з іноземної мови на факультетах фізичного виховання та спорту.*

***Ключові слова:** професійна компетенція, спорт, спортивна термінологія, іношомовні терміни.*

Вступ. Спеціалісти сфери фізичної культури і спорту водночас з високими фаховими досягненнями повинні добре володіти спортивною мовою і досконало знати спортивну термінологію, значна частина якої має іношомовне походження. Вчителі фізичного виховання, викладачі закладів вищої освіти, тренери, судді

(арбітри), спортсмени та вболівальники все частіше використовують у розмовній лексичі спортивну термінологію, яка має іншомовне походження. Необхідно правильно застосовувати спортивну термінологію, знати особливості походження запозичених з іноземних мов термінів. Потреба вивчення цієї теми зумовила вибір її для наукового дослідження.

Мета та завдання дослідження: проаналізувати особливості використання спортивної термінології іншомовного походження в українській мові.

Матеріал і методи дослідження. Дослідження проводилося на матеріалі підручників з англійської мови для студентів спортивних спеціальностей, спортивних словників, інтернет-ресурсів за допомогою методу аналізу літературних джерел.

Результати дослідження. Іншомовна термінологія, що використовується в українській мові, запозичувалася з різних мов.

В українській спортивній термінології багато запозичень з англійської, німецької та французької мов. Наприклад, з французької – *ревани, пірует, туризм, естафета, батут, велосипед*, з польської – *шеренга*. Також з'являється значна кількість азійських термінів, наприклад *айкідо, карате, ваза-арі, маваші, татамі* (з японської мови), з китайської мови з'явилися такі терміни як *кунг фу, ушу*, проте більшість термінів має англomовне походження. Серед запозичень багато слів, які використовуються в назвах спортивних ігор та змагань: *бадмінтон, баскетбол, футбол, хокей, матч, чемпіонат, фрістайл, скейтборд* тощо. Також багато назв іншомовного походження в назвах спортивних процесів та елементів окремих видів спорту: *пресинг* (англ.), *ревани* (фр.), *пірует* (фр.), *тайм* (англ.). Зараз з'являються запозичення, які походять з декількох мов: *аквабол* (лат. та англ.), *скейтодром* (англ. та грец.) Складність у засвоєнні спортивної термінології полягає в тому, що спортивних спеціалізованих словників в українському перекладі дуже мало, а навчальних посібників фахового спрямування недостатньо.

Висновки. Вивчення іноземної мови на спортивних спеціальностях повинно бути підпорядковане засвоєнню мовленнєвого запасу, фахової лексики. Фахівці галузі фізичної культури і спорту повинні добре володіти мовою того чи іншого виду спорту.

Перспективи подальших досліджень. Окреслюючи перспективи подальших досліджень, потрібно зазначити, що уваги науковців потребує розгляд нових спортивних термінів, які постійно з'являються в галузі спорту та фізичної культури.

Список використаної літератури:

1. Блохін О. Український спорт у сучасній соціокультурній реальності. *Вища освіта України*. 2013. № 1. С. 75–80.
2. Волошин А. П. На олімпійській хвилі. Київ: «МП Леся», 2007. 448 с.
3. Зацний Ю.А. Інновації у словниковому складі англійської мови початку ХХІ століття: англо-український словник. Вінниця: Нова Книга, 2008. 360с.
4. Козубай В. І. Формування мовленнєвих навичок у процесі викладання іноземних мов. Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2005. С. 56–58.

5. Федорець С.А. Англійські запозичення у термінологічній системі “спорт”. Лінгвістичні дослідження: зб. наук. праць. Харків, 1998. Вип. 1. С. 78-85.

ВИКОРИСТАННЯ GPT AI ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Катерина Чернобаєва

Харківська державна академія фізичної культури

Харків, Україна

***Анотація.** У тезах розглянуто використання ШІ у вивченні іноземної мови, а саме на прикладі чат-боту GPT AI. Проаналізовано питання та напрямки його використання як для самонавчання так і помічника викладачеві. Виокремлено та зроблено висновки, в яких саме аспектах мови допомога ШІ може бути дієвою.*

***Ключові слова:** штучний інтелект, вивчення мови, самонавчання, іноземна мова.*

Вступ. Вивчення іноземної мови є складним і довготривалим процесом. Однак, з появою нових технологій та програм, цей процес можна значно полегшити.

Мета та завдання дослідження: актуальність цього дослідження полягає в тому, що одним з таких інструментів є чат-бот GPT, який може стати чудовою допомогою у вивченні англійської мови як для студентів, так і для викладачів.

Матеріал і методи дослідження. GPT (Generative Pre-trained Transformer) – це алгоритм штучного інтелекту, розроблений компанією OpenAI, який використовується для автоматичного генерування тексту. GPT базується на нейромережі з великою кількістю параметрів, що навчається на величезній кількості текстів. Це дає змогу GPT генерувати тексти, які дуже схожі на людські. Одним із застосувань GPT є підтримка спілкування з людьми через інтерфейс чат-бота. За допомогою GPT можна створювати різні типи чат-ботів, в тому числі і ті, які допомагають вивчати іноземну мову. Ось кілька порад, які можуть допомогти використовувати GPT для вивчення англійської мови: 1. Почніть з простих речень. Щоб розуміти відповіді GPT-чату, спочатку потрібно почати з простих запитань і речень. Наприклад, ви можете почати з запитань про погоду, час, день тижня тощо. Такі запитання легко розуміти і чат GPT може дати зрозумілу відповідь. 2. Використовуйте правильну граматику та правопис. Чат-GPT може бути дуже корисним для вивчення граматики та правопису. Він може виправляти ваші помилки та давати правильну форму виразу. Звертайте увагу на те, як GPT чат використовує слова, фрази та речення, і намагайтеся повторювати їх. 3. Використовуйте різні типи запитань. Намагайтеся ставити різні типи запитань, щоб збільшити свій словниковий запас та навчитися різним типам виразів. Наприклад, ви можете поставити запитання про відчуття, родину, роботу, інтереси тощо. 4. Не бійтеся повторювати запитання та відповіді. Якщо ви не зрозуміли відповідь GPT чату на ваше запитання, спробуйте